

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (28 กรกฎาคม)
“สังกัด เทศบาลตำบลท่าสาย 3.สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

ป้ายชื่อกำกับ และข้อมูลความรู้เพิ่มเติมโดยจัดทำเป็น QR Code

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

สับปะรด

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ANANAS COMOSUS (L.) MERR.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

เสาวรส

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PASSIFLORA LAURIFOLIA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

เหงือกปลาหมอ

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ACANTHUS EBRACTEATUS VAHL

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

อัญชัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CLITORIA TERNATEA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

รางจืด

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
THUMBERGIA LAURIFOLIA LINDL.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ว่านขั๊กมดลูก

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CURCUMA XANTHORRHIZA ROXB.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ว่านหางจระเข้

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ALOE VERA (L.) BURMF.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะกอกน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ELAEOCARPUS HYGROPHILUS KURZ.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะยม

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PHYLLANTHUS ACIDUS (L.) SKEELS

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะขามป้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PHYLLANTHUS EMBLICA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะรุุม
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
MORINGA OLEIFERA LAM.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะระขี้นก
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
MOMORDICA CHARANTIA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะลิลา
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
JASMINUM SAMBAC (L.) AITON

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะละกอ
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CARICA PAPAYA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

น้อยหน่า
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ANNONA SQUAMOSA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

บานไม่รู้โรยดอกขาว
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
GOMPHRENA GLOBOSA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ผักกรอง
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
LANTANA CAMARA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

พริกไทย
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PIPER NIGRUM L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ผักคาวตอง
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
HOUGHTUYNIA CORDATA THUNB.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ฟ้าทะลายโจร
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ANDROGRAPHIS PANICULATA
(BURM.F.) WALL. EX NEES

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ย่านาง
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
TILIACORA TRIANDRA (COLEBR.) DIELS

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะนาว
ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CITRUS AURANTIFOLIA (CHRISTM.) SWINGLE

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

เทียนบ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
IMPATIENS BALSAMINA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ตองแตก

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
BALIOSPERMUM MONTANUM MUELLA

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ข่อย

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
STREBLUS ASPER LOUR.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
TAMARINDUS INDICA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ขี้เหล็ก

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
SENNA SIAMEA (LAM.) IRWIN & BARNEBY

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

กระชาย

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
BOESENBERGIA ROTUNDA (L.) MANSE.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

กะเพรา

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
OCIMUM SANCTUM L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

กัญชา

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CANNABIS SATIVA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

กุ้ยช่าย

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ALLIUM TUBEROSUM ROTTL. EX SPRENG

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ข่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ALPINIA GALANGA (L.) WILLD.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะขามป้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PHYLLANTHUS EMBLICA L.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ส้มป่อย

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ACACTA CONCINNA (WILLD.) D.C.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ขิง

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ZINGIBER OFFICINALE ROSCOE

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

แคดอกขาว แคดอกแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
SESBANIA GRANDIFLORA (L.) DESV.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

เพกา

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
OROXYLUM INDICUM (L.) KURZ

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ตะเคียนทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
HOPEA ODORATA ROXB.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ขนุน

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
ARTOCARPUS HETEROPHYLLUS LAM.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

กล้วยน้ำว้า

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
MUSA ABB CV. KLUAI 'NAMWA'

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะขามเทศ

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PITHECELLOBIUM DULCE (ROXB.) BENTH.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ประดู่

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PTEROCARPUS INDICUS WILLD.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

คันทวี

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
SYZYGIIUM CUMINI (L.) SKEELS

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

มะพร้าว

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
COCOS NUCIFERA L. VAR. NUCIFERA

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ขุมเห็ดเทศ

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CASSIA ALATA (L.) ROXB.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

เดยหอม

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
PANDANUS AMARYLLIFOLIUS ROXB.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ว่านกาบหอย

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
TRADESCANTIA SPATHACEA STEARN

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ยูคาลิปตัส

ชื่อวิทยาศาสตร์ : EUCALYPTUS GLOBULUS LABILL.
(EUCALYPTUS CITRIODORA HOOK.)

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

พะยูน

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
DALBERGIA COCHINCHINENSIS PIERRE

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

ตะไคร้

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
CYMBOPOGON CITRATUS STAFF.

โครงการ 1 อปท. 1 สวนสมุนไพร

กระเจี๊ยบแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ :
HIBISCUS SABDARIFFA L.

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม
และตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
กิจกรรมการปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น : เทศบาลตำบลท่าสาย (อพ.สร.ตำบลท่าสาย)

กลุ่มยาขับน้ำนม

กุยช่าย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Allium tuberosum* Rottl. ex Spreng

ชื่อสามัญ : Chinese Chives, Leek

วงศ์ : Liliaceae (Alliaceae)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้ล้มลุก สูง 30-45 ซม. มีเหง้าเล็กและแตกกอ ใบแบน เรียงสลับ รูปขอบขนาน ยาว 30-40 ซม. โคนเป็นกาบบางซ้อนสลับกัน ข้อดอกแบบซี่ร่ม ก้านช่อดอกกลมตัน ยาว 40-45 ซม. โดยปกติจะยาวกว่าใบ ดอกสีขาว กลิ่นหอม ออกในระดับเดียวกันที่ปลายก้านช่อดอก ก้านดอกยาวเท่ากัน มีใบประดับหุ้มช่อดอก เมื่อดอกเจริญขึ้นจะแตกออกเป็นริ้วสีขาว กลีบดอก 6 กลีบ สีขาว ยาวประมาณ 5 มม. โคนติดกัน ปลายแยก กลางกลีบดอกด้านนอกมีสันหรือเส้นสีเขียวอ่อนจากโคนกลีบไปหาปลาย ดอกบานกว้างประมาณ 1 ซม. เกสรเพศผู้ 6 อัน อยู่ตรงข้ามกับกลีบดอก เกสรเพศเมีย 1 อัน รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ผลกลม กว้างยาวประมาณ 4 มม. ภายในมี 3 ช่อง มีผนังกันตันๆ เมื่อแก่แตกตามตะเข็บ มีเมล็ดช่องละ 1-2 เมล็ด เมล็ดสีน้ำตาลแบน ขรุขระ

ส่วนที่ใช้ : เมล็ด ต้น และใบสด

สรรพคุณ :

- **เมล็ด**
 - เป็นยาฆ่าสัตว์ต่างๆ ให้อย่างดี
 - รับประทานขับพยาธิเส้นด้ายหรือแ่งม้า
 - รับประทานกับสุราเป็นยาขับโลหิตประจำเดือนที่เป็นลิ่มเป็นก้อนได้ดี
- **ต้นและใบสด**
 - เป็นยาเพิ่ม และขับน้ำนมในสตรีหลังคลอด
 - ใช้รับประทานเป็นอาหาร
 - ใช้ฆ่าเชื้อ (Antiseptic)
 - แก้โรคนิว และหนองในได้ดี

ปีที่ดำเนินการจัดทำข้อมูล : พ.ศ. ๒๕๖๗

ผู้จัดเก็บข้อมูล : อพ.สร.ทต.ท่าสาย สถานที่ดำเนินการ : สวนสมุนไพร ทต.ท่าสาย

พิกัด : ๑๙.๘๕๑๕๔๙๗, ๙๙.๘๕๕๒๖๗๑

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม
 และตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
 กิจกรรมการปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น : เทศบาลตำบลท่าสาย (อพ.สธ.ตำบลท่าสาย)

วิธีและปริมาณที่ใช้ :

- **เมล็ด**
 - เผาไฟเอาควันรมเข้าในรูปู เป็นยาฆ่าสัตว์ต่างๆ ให้ตายได้
 - บางจังหวัดใช้เมล็ดคั่วให้เกรียม บดให้ละเอียด ผสมกับน้ำมันยางขุบสำหรับอุดฟันที่เป็นรูทิ้งไว้ 1-2 วัน เป็นยาฆ่าแมลงที่กินอยู่ในรูปูฟันให้ตายได้
- **ต้นและใบสด**
 - ใช้จำนวนไม่จำกัดแกงเลียงรับประทานบ่อย ชับน้ำมันหลังคลอด
 - ใช้ต้นและใบสด ตำให้ละเอียดผสมกับสุราใสสารส้มเล็กน้อย กรองเอาน้ำรับประทาน 1 ถ้วยชา แก้กโรคนี้ัว และหนองใน

ปีที่ดำเนินการจัดทำข้อมูล : พ.ศ.๒๕๖๗

ผู้จัดเก็บข้อมูล : อพ.สธ.ทต.ท่าสาย สถานที่ดำเนินการ : สวนสมุนไพร ทต.ท่าสาย

พิกัด : ๑๙.๘๕๑๕๔๙๗, ๙๙.๘๕๘๒๖๗๑

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม
และตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
กิจกรรมการปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น : เทศบาลตำบลท่าสาย (อพ.สธ.ตำบลท่าสาย)

กลุ่มยารักษาน้ำกัดเท้า เทียนบ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Impatiens balsamina* L.

ชื่อสามัญ : Garden Balsam

วงศ์ : BALSAMINACEAE

ชื่ออื่น : เทียนดอก เทียนไทย เทียนสวน (ภาคกลาง)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้ล้มลุกสูง 30-80 ซม. ลำต้นอวบน้ำและค่อนข้างโปร่งแสง ออกดอกออกผลแล้วต้นจะตาย ใบเดี่ยวเรียงสลับรอบลำต้น รูปวงรี ขอบใบหยักฟันเลื่อย ดอกเดี่ยวหรือเป็นกระจุก ออกที่ซอกใบ กลีบดอกมีสีชมพูแดง ม่วง ขาว ผลเป็นผลแห้ง เมื่อแก่จัดจะแตกออก เปลือกผลมีมันขมวืดขึ้น และติดเมล็ดที่ค่อนข้างกลมสีน้ำตาลออกมา เพื่อช่วยกระจายพันธุ์

ส่วนที่ใช้ : ใบสด ดอกสด ใบแห้ง

เก็บใบขนาดกลางที่สมบูรณ์ ส่วนใหญ่หมอจีนใช้ใบของเทียนดอกขาว

สรรพคุณ :

- ใบสด
 - ตำพอกแก้พิษและปวด ตามนิ้วมือ นิ้วเท้า
 - ถอนพิษ ปวดแสบ ปวดร้อน
- ใบแห้ง - แก้แผลอักเสบ ผิวนอง แผลเน่าเปื่อย แผลเรื้อรัง

วิธีและปริมาณที่ใช้ : รายละเอียด ดูจากลิงค์ด้านล่าง (กลุ่มพืชถอนพิษ)

ปีที่ดำเนินการจัดทำข้อมูล : พ.ศ.๒๕๖๗

ผู้จัดเก็บข้อมูล : อพ.สธ.ทต.ท่าสาย สถานที่ดำเนินการ : สวนสมุนไพร ทต.ท่าสาย

พิกัด : ๑๙.๘๕๑๕๔๙๗, ๙๙.๘๕๘๒๖๗๑

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม
 และตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
 กิจกรรมการปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น : เทศบาลตำบลท่าสาย (อพ.สร.ตำบลท่าสาย)

กลุ่มยาถ่าย

ตองแตก

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Baliospermum montanum* Muell.A

ชื่อพ้อง : *Baliospermum solanifolium* (Burm.) Suresh

ชื่อสามัญ :

วงศ์ : EUPHORBIACEAE

ชื่ออื่น : ตองแต้ (ประจวบคีรีขันธ์) ถอนดี ทนดี (ภาคกลาง, ตรัง) โทะโคละ พอบอเจ้า (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน) นอง
 ป้อง ลองปอม (เลย)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูง 1-2 เมตร แตกแขนงจากโคนต้น ก้านใบเรียวยาว ยาว 2-6 ซม. ยอดอ่อนมีขน ใบ เดี่ยวเรียงสลับ มีขนาดและรูปร่างต่างๆ กัน ใบที่อยู่ตามปลายยอดรูปใบหอกหรือรูปรี กว้างประมาณ 3.5 ซม. ยาวประมาณ 7 ซม. ใบที่ตามโคนต้นมักจักเป็นพู 3-5 พู รูปขอบขนานแกมรูปไข่ หรือเกือบกลม กว้างประมาณ 7.5 ซม. ยาว 15-18 ซม. โคนสอบหรือมน มีต่อม 2 ต่อม ปลายแหลม ขอบหยักแบบฟันเลื่อยห่างๆ ไม่สม่ำเสมอ มีเส้นใบออกจากโคนใบ 3-5 เส้น และออกสองข้างของเส้นกลางใบ ข้างละ 5-8 เส้น เส้นใบด้านล่างเห็นชัดกว่าด้านบน เนื้อบาง ดอก ออกเป็นช่อตามง่ามใบ ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่บนต้นเดียวกัน หรือบนช่อเดียวกัน ช่อดอกเล็กเรียวยาว 3.5-12 ซม. ดอกเพศผู้ มีจำนวนมาก อยู่ทางตอนบนของช่อ ดอกมีรูปร่างกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 มม. ก้านดอกย่อยเล็กเรียวยาวคล้ายเส้นด้าย ยาว 3-5 มม. กลีบเลี้ยงมี 4-5 กลีบ รูปกลม ไม่มีกลีบดอก ฐานดอกมีต่อม 4-6 ต่อม เกสรเพศผู้มี 15-20 อัน อับเรณูคล้ายรูปถ้วย ดอกเพศเมียออกที่โคนช่อ กลีบเลี้ยงรูปไข่ปลายแหลม ขอบจัก ฐานดอกเป็นรูปถ้วยสั้นๆ รังไข่มี 3 พู ก้านเกสรเพศเมียแยกเป็น 2 แฉก มีนูนออก ผล เป็น 3 พู กว้างประมาณ 1 ซม. ยาว 0.8 ซม. ปลายบวม มีก้านเกสรเพศเมียติดอยู่ 2 อัน โคนผลกลม มีกลีบเลี้ยงติดอยู่ ผลแก่แตกตามยาวที่กลางพู แต่ละพูมี 1 เมล็ด เมล็ด รูปขอบขนาน

ตองแตก ขึ้นในป่าดิบ ป่าไผ่ และตามที่รกร้างทั่วไป ถึงระดับความสูง 700 เมตร เขตกระจายพันธุ์ ตั้งแต่อินเดีย (พบไม้ต้นแบบ) ปากีสถาน บังคลาเทศ ลงมาถึงพม่า อินโดจีน คาบสมุทรมมาเลเซีย

ส่วนที่ใช้ : ราก ใบ เมล็ด

ปีที่ดำเนินการจัดทำข้อมูล : พ.ศ.๒๕๖๗

ผู้จัดเก็บข้อมูล : อพ.สร.ทต.ท่าสาย สถานที่ดำเนินการ : สวนสมุนไพร ทต.ท่าสาย

พิกัด : ๑๙.๘๕๑๕๔๙๗, ๙๙.๘๕๘๒๖๗๑

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม
และตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
กิจกรรมการปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น : เทศบาลตำบลท่าสาย (อพ.สธ.ตำบลท่าสาย)

สรรพคุณ :

- ราก - เป็นยาถ่าย ถ่ายไม่ร้ายแรงนัก ถ่ายลมเป็นพิษ ถ่ายพิษพรรตัก ถ่ายเสมหะเป็นพิษ (และมีคุณคล้ายหัว
ดองดึง) ถ่ายแก่น้ำดีข่าน
- ใบ, เมล็ด - เป็นยาถ่าย ยาถ่ายพยาธิ แก้ฟกบวม
- เมล็ด - เป็นยาถ่ายแรงมาก (ไม่นิยมใช้)

วิธีใช้และปริมาณที่ใช้ :

ใช้ใบ 2-4 ใบ หรือ ราก 1 หยิบมือ ยาไทยนิยมใช้ราก 1 หยิบมือ ต้มกับน้ำ 1 ถ้วยแก้ว เดิมเกลือเล็กน้อย
รับประทาน

ปีที่ยื่นการจัดทำข้อมูล : พ.ศ.๒๕๖๗

ผู้จัดเก็บข้อมูล : อพ.สธ.ทต.ท่าสาย สถานที่ดำเนินการ : สวนสมุนไพร ทต.ท่าสาย

พิกัด : ๑๙.๘๕๑๕๔๙๗, ๙๙.๘๕๘๖๖๗๑